

ATANMIŞ CİNSİYET NE DEMEKTİR? CİNSİYET ATAMASI NEYE DAYANIR?

Atanmış cinsiyet, gebelik veya doğum sırasında doktorların bebeğin dış genital organlarına bakarak cinsiyetini "erkek" ya da "kadın" olarak sınıflandırması anlamına gelir.

Bu atama biyolojik özelliklere dayanır ve kişinin kromozomları, hormon seviyeleri ve vücudundaki anatomik yapılar dikkate alınarak yapılır. İngilizce'de bu terim "sex at birth" veya "assigned sex" olarak ifade edilir.

Atanmış cinsiyet kavramının farklı adlandırmaları da bulunur:

- Anatomik cinsiyet (anatomic sex)
- Biyolojik cinsiyet (biological sex)
- Bedensel cinsiyet
- Genetik cinsiyet

Bu tanımlama tamamen biyolojik bir gözleme dayanır. Cinsiyet ataması, bir kişinin cinsiyetini belirlemek için yapılan doğal bir işlemdir.

"Atanmış Cinsiyet" Kavramı Ne Zaman Ortaya Çıktı?

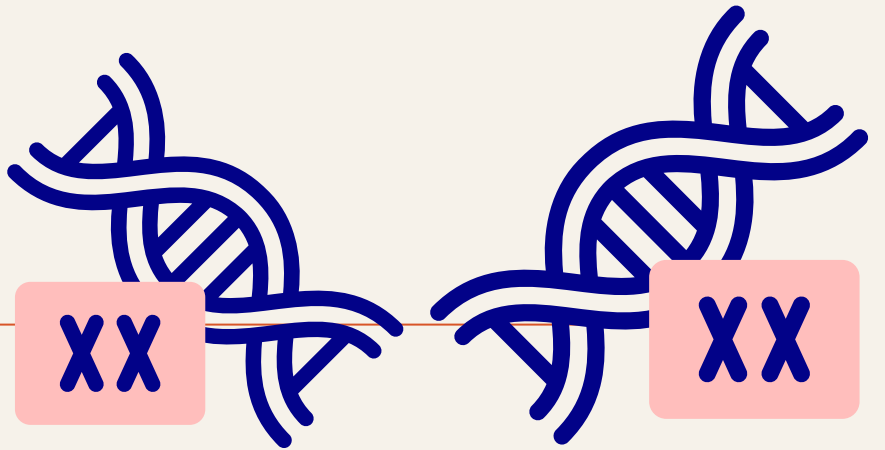
"Atanmış cinsiyet" terimi, Amerikan Psikiyatri Birliği (APA)'nin Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı (DSM) ile gündeme gelmiştir.

Bu terim, ilk kez DSM'nin 1994 yılında çıkan dördüncü baskısında kullanılmıştır [1]. Daha önce "anatomik cinsiyet" ya da "biyolojik cinsiyet" gibi terimler kullanılırken, 2022'de yapılan son düzenlemelerle birlikte bu kavram, DSM'de "cinsiyet ataması" olarak standart hale getirilmiştir.

Cinsiyet Nasıl Belirlenir?

Cinsiyetin belirlenmesi aslında döllenme anında başlar. Her spermde ya X ya da Y kromozomu bulunur, yumurtada ise her zaman bir X kromozomu vardır. Sperm yumurtayı dölediğinde, bu iki kromozom birleşir. Eğer spermde X kromozomu varsa, bebek XX kromozomuna sahip olur ve biyolojik olarak kadın olur. Eğer sperm Y kromozomu taşıyorsa, bebek XY kromozomuna sahip olur ve biyolojik olarak erkek olur. Bu biyolojik gerçeklik, insanın üreme sistemine dayanır ve cinsiyetin temelini oluşturur.

Ancak her zaman bu biyolojik süreç tipik sonuçlar vermez. Bazı insanların cinsel veya üreme organları tipik kadın ya da erkek özelliklerinde gelişmeyebilir. Bu durumdaki kişiler "interseks" olarak tanımlanır. İnterseks durumu ise nadir görülen tıbbi bir durumdur.

LGBT Topluluğu Neden "Atanmış Cinsiyet" Kavramını Sıkça Kullanmakta?

LGBT ideolojisi, bu kavramı kullanarak farklı bir iddiada bulunur. Cinsiyetin doğumda başkaları tarafından belirlendiğini ve dolayısıyla kişinin özgür iradesine bağlı olmayan bir "kimlik" olduğunu öne sürer. Bu görüşe göre, doğumda "atanan" cinsiyet, kişinin "içsel" cinsiyet kimliğiyle her zaman örtüşmemektedir.

LGBT savunucuları, insanların kendi cinsiyetlerini seçebilmesi gerektiği görüşünü savunmakta ve bu kavram aracılığıyla cinsiyetin sabit değil, değiştirilebilir bir "kimlik" olduğunu öne sürmektedir.

Bu yaklaşım, biyolojik gerçekliği göz ardı etmekte ve cinsiyetin değişmez gerçekliğini inkar etmektedir.

Kaynaklar

[1] American Psychiatric Association
(1994). Diagnostic and statistical manual
of mental disorders (4th ed.). American
Psychiatric Publishing, Inc.